Архивски број: 01-4646/1.
Датум:
18-05-2022

Државните органи и институции од јавниот сектор во Република Северна Македонија поаѓајќи од заложбите за обезбедување на почитувањето на уставноста, законитоста, професионалниот интегритет, транспарентноста и заштитата на човековите слободи и права, ја усвојуваат следната политика:

ПОЛИТИКА НА ИНТЕГРИТЕТ

Државните органи и институции од јавниот сектор во Република Северна Македонија го прифаќаат интегритетот како темел на доброто управување и стратешки и одржлив одговор на корупцијата. Интегритетот е од суштинско значење за економскиот, социјалниот и општествениот просперитет.

Под интегритет се подразбира законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работи со кои службените лица го чуваат својот углед и угледот на институцијата во која се одговорно лице, односно се вработени, ги елиминираат ризиците и ги отстрануваат сомневањата во можноста од настанување и развој на корупција и со тоа обезбедуваат доверба на граѓаните во вршењето на јавните функции и во работата на јавните институции.

Засилувањето и подигнувањето на интегритетот е заедничка мисија и одговорност на сите институции во системот и на сите нивоа на власт.

Прифаќајќи ја политиката на интегритет, Министерство за финансии се обврзува на:

1. воспоставување на систем на интегритет во институциите;
2. спроведување и поддршка на системот за интегритет и
3. следење и известување за примената на системот за интегритет.

Министерство за финансии ги запознава со својата политика за интегритет и припадниците на приватниот сектор, граѓанското општество и граѓаните барајќи од нив, како партнери во процесот, да ги почитуваат поставените вредности и стандарди во односите со државните органи и институциите од јавниот сектор.

Министерство за финансии
Република Северна Македонија
Ministria e Financave
Republika e Maqedonisë së Veriut
Ул. „Даме Груев“ бр.12, Скопје
Rr. „Dame Gruev“ nr.12, Shkup
+389 2 3255 300
www.finance.gov.mk

1. Воспоставување на систем за интегритет

Системот за интегритет е воспоставен на начин да овозможи државните органи и институции од јавниот сектор да работат и да ја извршуваат својата надлежност почитувајќи ги законите и во согласност со највисоките етички стандарди.

Системот за интегритет почива на следните елементи кои претставуваат своевидни стандарди за интегритет:

- Заштитата на јавниот интерес и спречувањето на судирот на интереси;
- Почитување на етичкиот кодекс кој е релевантен за позицијата на службеното лице;
- Управување со човечките ресурси врз основа на систем на заслуги и квалификации;
- Наменско, рационално и ефикасно управување со јавните ресурси;
- Транспарентност и пристап до информациите од јавен карактер;
- Заштитено пријавување од укажувачи и
- Управување со квалитет.

1.1. Заштита на јавниот интерес и спречување на судирот на интереси

Министерство за финансии и неговите вработени се обврзуваат дека во своето работење ќе му даваат приоритет на јавниот над приватниот интерес и дека ќе поттикнуваат и развиваат организациска култура која не толерира судир на интереси и во која индивидуалната одговорност и личниот пример се основа за доброто управување.

За да овозможи ефикасно управување со судирот на интереси во Министерство за финансии се спроведува постапка за јасна идентификација и декларирање на личните интереси, се утврдуваат јасни правила за очекувањата од службените лица кога постои ризик од судир на интереси, се обезбедува транспарентност во процесот на решавање на ситуациите во кои се појавува судир на интереси и се развиваат механизми за следење на примената на правилата за превенција на судирот на интереси.

1.2. Почитување на етичкиот кодекс кој е релевантен за позицијата на службеното лице

Службените лица во Министерство за финансии се должни да го почитуваат етичкиот кодекс на институцијата во која работат, а чија цел е да се промовира професионалност, заштита на јавниот интерес, отчетност, одговорност, непристрасност, недискриминација и политичка неутралност.

Министерство за финансии развива механизми кои овозможуваат доследно да се следи почитувањето на етичкиот кодекс од страна на службените лица. За областите кои се нагласено подложни на корупција, како што се јавните набавки, Министерство за финансии усвојува и посебни кодекси за постапување.

Министерство за финансии Република Северна Македонија
Ministria e Financave Republika e Maqedonisë së Veriut
Ул. „Даме Груев" бр.12, Скопје
Rr. „Dame Gruev" nr.12, Shkup
+389 2 3255 300
www.finance.gov.mk

1.3. Управување со човечките ресурси врз основа на систем на заслуги и квалификации

Интегритетот се промовира како дел од управувањето со човечки ресурси во Министерство за финансии. Вработувањата се транспарентни по пат на јавен оглас, со однапред утврдени критериуми и со развиени политики кои овозможуваат вработувања и унапредувања врз основа на заслуги и квалификации и оневозможуваат партиски влијанија, непотизам и кронизам.

Во Министерство за финансии ќе се идентификуваат континуирано работни позиции кои се особено ранливи на корупција и за нив се предвидуваат посебни обврски во однос на заштитата на интегритетот. Потребно е доследно да се почитуваат некомпатибилноста, забраните и ограничувањата својствени за работата во јавниот сектор.

1.4. Наменско, рационално и ефикасно управување со јавните ресурси

Министерство за финансии демонстрира отвореност, отчетност и инклузивност во дефинирањето на буџетските приходи и расходи водени од целта да го задоволат јавниот интерес и континуирано да ги подобруваат услугите за граѓаните.

Министерство за финансии се обврзува дека договорите за јавни набавки, јавно-приватно партнерство, доделување на концесии на државни ресурси, закуп и продажба на државен имот и земјиште итн. ќе ги склучува низ транспарентни процедури кои овозможуваат еднаков третман и конкуренција на заинтересираните учесници.

1.5. Транспарентност и пристап до информации од јавен карактер

Министерство за финансии обезбедува вистинити, соодветни, навремени и целосни информации на граѓаните и правните лица, притоа почитувајќи го правото на приватност и заштитата на личните податоци.

Министерство за финансии се стреми кон високо ниво на активна транспарентност, односно да објавуваат што е можно повеќе информации на својата веб-страница и демонстрира подготвеност неговото работење да биде ставено на јавен увид и контрола.

Службените лица не смеат да ги користат информациите со кои располагаат во вршењето на функциите, јавните овластувања и службените должности за остварување корист или предност за себе или за друг.

1.6. Заштитено пријавување од укажувачи

Овозможувањето на укажувачите да пријавуваат недозволиво или незаконито постапување не стравувајќи од последици, претставува еден од столбовите за успешна превенција, откривање, истрага и санкционирање на ваквите постапувања со кои се загрозува работењето на институцијата.

Министерство за финансии
Република Северна Македонија
Ministria e Financave
Republika e Maqedonisë së Veriut
Ул. „Даме Груев“ бр.12, Скопје
Rr. „Dame Gruev“ nr.12, Shkup
+389 2 3255 300
www.finance.gov.mk

Министерство за финансии има усвоено процедура за заштитено пријавување и има назначено овластеното лице за прием на пријави од укажувачи. Со процедурата за заштитено пријавување и со овластеното лице за заштитено пријавување се запознаваат сите засегнати страни.

1.7. Управување со квалитетот

Министерство за финансии воспоставува систем на работење преку кој постојано се унапредува работењето и процесите, се намалуваат ризиците и трошоците, а се подобрува мотивираноста на вработените и се следат вкупните резултати од работењето.

Унапредувањето на испораката и подобрувањето на квалитетот на услугите се врши преку одговорно планирање, управување и реализација на процесите и промовирање на култура на извонредност на јавната администрација, согласно меѓународниот стандард ИСО 9001, Заедничката рамка за процена – ЦАФ и други стандарди за квалитет во јавниот сектор.

2. Спроведување и поддршка на системот за интегритет

За да овозможи ефикасно спроведување на системот за интегритет, Министерство за финансии е посветено на градење на капацитетите и поддршка на сите службени лица во процесот на исполнување на обврските кои произлегуваат од стандардите за интегритет во насока на законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работните задачи.

Раководните структури во Министерство за финансии се одговорни за воспоставување и спроведување на системот на интегритет, како и за нивна промоција преку своето лично однесување и со преземање мерки за колективна прифатеност на политиката на интегритет и придржување кон истата од страна на вработените.

Градењето на капацитетите се одвива преку редовна едукација на вработените за соодветна примена на стандардите за интегритет по пат на обуки, како и со овозможување на советување за сите дилеми кои можат да се јават кај службените лица во секојдневното работење.

За да обезбеди ефикасно спроведување на системот за интегритет, Министерство за финансии назначува лице за интегритет.

Министерство за финансии ги идентификува ризиците од корупција и истите редовно ги проценува и следи. Соодветно на тоа се преземаат и мерки за надминување на ризиците кои го загрозуваат интегритетот на институцијата.

Министерство за финансии Република Северна Македонија
Ministria e Financave Republika e Maqedonisë së Veriut
Ул. „Даме Груев" бр.12, Скопје
Rr. „Dame Gruev" nr.12, Shkup
+389 2 3255 300
www.finance.gov.mk

3. Следење и известување за примената на системот за интегритет

Министерство за финансии овозможува двостепен систем на следење на примената на системот за интегритет, на ниво на самата институција и од страна на надлежната институција, Државната комисија за спречување на корупцијата (во понатамошниот текст ДКСК).

Целта на следењето на системот за интегритет во Министерство за финансии е да се утврди ефикасноста на применетите политики и процедури кои овозможуваат доследна примена на стандардите за интегритет, како и за мерење на резултатите од применетите мерки за намалување на ризиците од корупција. Процесот за следење и известување за примената на системот за интегритет го координира лицето за интегритет. Министерство за финансии спроведува и внатрешни контроли за проверка на примената на стандардите за интегритет преку вклучување на внатрешната ревизија.

Министерство за финансии се обврзува на соработка со ДКСК овозможувајќи ѝ да го следи спроведувањето на системот за интегритет. За таа цел Министерство за финансии се обврзува на точно, редовно и навремено информирање на ДКСК за сите активности преземени во насока на примена на системот за интегритет, како и за спроведување на добиените насоки, препораки и укажувања од страна на ДКСК во однос на јакнење на интегритетот во институциите.

Министер за финансии
D-r Fatmir Besimi

Министерство за финансии
Република Северна Македонија
Ministria e Financave
Republika e Maqedonisë së Veriut
Ул. „Даме Груев“ бр.12, Скопје
Rr. „Dame Gruev“ nr.12, Shkup
+389 2 3255 300
www.finance.gov.mk